

Παρουσίαση ευρημάτων έρευνας του aftodioikisi.gr
στους δήμους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
Μάιος 2023 (β' μέρος)

Μεθοδολογικές παρατηρήσεις

Η έρευνα στόχευσε στην καταγραφή του βαθμού ικανοποίησης των πολιτών της Κεντρικής Μακεδονίας από τις δημοτικές αρχές τους, καθώς και στην καταγραφή των προτεραιοτήτων τοπικής πολιτικής των πολιτών στο επίπεδο των δήμων. Για την έρευνα χρησιμοποιήθηκε κλειστό ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε σε ποσοστό περίπου 65% διαδικτυακά από το κοινό αναφοράς κατόπιν σχετικής πρόσκλησης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του έργου και προώθησης από την ερευνητική ομάδα σε παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης, και σε ποσοστό περίπου 35% τηλεφωνικά με ποσοτώσεις δήμων ώστε να συμπληρωθούν δείγματα τουλάχιστον 300 ατόμων για καθένα από τους δήμους που ερευνήθηκαν. Για τη διαδικτυακή συμπλήρωση του ερωτηματολογίου χρησιμοποιήθηκε η πλατφόρμα Google Forms και το ερωτηματολόγιο παρέμεινε διαθέσιμο στο κοινό για χρονικό διάστημα οκτώ ημερών, από 6 έως 11 Μαΐου 2023. Οι τηλεφωνικές συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν κατά το διάστημα 12-13 Μαΐου 2023.

Συγκεντρώθηκαν συνολικά 2830 ερωτηματολόγια, εκ των οποίων τα 1980 με την online έρευνα και τα 850 με την τηλεφωνική έρευνα. Το δείγμα δεν δύναται θεωρητικά να είναι αντιπροσωπευτικό λόγω της συγκέντρωσης του δείγματος της online έρευνας με χρήση δειγματοληψίας ευχέρειας (convenience sampling). Στο δείγμα εντοπίζονται μικρές ασυμμετρίες ως προς το επίπεδο μόρφωσης και την ηλικία των ερωτηθέντων, με τους περισσότερους μορφωμένους και τους ηλικίας 35-54 ετών πολίτες να είναι πιο πολλοί στο δείγμα σε σύγκριση με την αναλογία τους στον πληθυσμό. Σημειώνεται ότι το δείγμα σταθμίστηκε ως προς την δηλωθείσα ψήφο στις εκλογές του 2019.

Ικανοποίηση και προοπτική επανεκλογής Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας

Η έρευνα κατέγραψε τις απαντήσεις των ερωτηθέντων στο ερώτημα της ικανοποίησης από το έργο του σημερινού Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας κ. Τζίτζικώστα. Το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν απολύτως ικανοποιημένοι φτάνει στο 26%, ενώ μερικώς ικανοποιημένοι δηλώνουν το 32% του δείγματος (βλ. Πίνακα 1). Το ποσοστό απόλυτης ικανοποίησης είναι υψηλότερο στις εκλογικές περιφέρειες Σερρών και Χαλκιδικής και χαμηλότερο στην περιφέρεια Α' Θεσσαλονίκης. Σημειώνεται ότι ο κ. Τζίτζικώστας είχε λάβει και στις κάλπες του 2019 υψηλότερο του μέσου ποσοστού του στις Σέρρες και στη Χαλκιδική και σχετικά χαμηλότερο ποσοστό στην περιφέρεια Θεσσαλονίκης.

Πίνακας 1. Πόσο ικανοποιημένοι είστε από το έργο του σημερινού Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας;

	ΣΥΝΟΛΟ	ΣΕΡΡΩΝ	ΚΙΑΚΙΣ	Α' ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	Β' ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ
Πολύ	26	32	21	19	26	28
Λίγο	32	41	33	32	31	35
Καθόλου	37	25	43	46	40	33
ΔΕ/ΔΑ	5	2	3	3	3	4

	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΛΛΑΣ	ΗΜΑΘΙΑΣ	ΠΙΕΡΙΑΣ
Πολύ	26	27	21	25
Λίγο	32	26	31	39
Καθόλου	37	46	45	28
ΔΕ/ΔΑ	5	1	3	8

Ο δείκτης ικανοποίησης μεταφράζεται και σε αντίστοιχη εκτίμηση για την αξία επανεκλογής του κ. Τζιτζικώστα. Όπως αποτυπώνεται και στον Πίνακα 2, το 30% των ερωτηθέντων δήλωσαν απολύτως σίγουροι ότι ο κ. Τζιτζικώστας θα πρέπει να επανεκλεγεί, ενώ το 37% αυτών δήλωσαν απολύτως σίγουροι ότι αυτό δεν πρέπει να συμβεί και το 26% επιφυλάχτηκαν να απαντήσουν. Συμπεραίνεται ότι στο σύνολο του δείγματος ο κ. Τζιτζικώστας δύναται να συγκεντρώσει αθροιστικά ένα ποσοστό της τάξης του 53%-56% (62% στις εκλογές του 2019) στον πρώτο γύρο των εκλογών (όσων είναι σίγουροι ότι πρέπει να επανεκλεγεί και όσων δεν δηλώνουν ευθέως ότι δεν πρέπει να εκλεγεί), ποσοστό ικανό να τον οδηγήσει στην επανεκλογή του, καθώς στις επόμενες εκλογές το όριο νίκης και μάλιστα από τον πρώτο γύρο έχει πέσει στο 43%. Στις περιφέρειες Σερρών, Χαλκιδικής και Β' Θεσσαλονίκης τα ποσοστά εκείνων που επιθυμούν την επανεκλογή του είναι και πάλι υψηλότερα. Η ερμηνεία της πιθανής επανεκλογής του κ. Τζιτζικώστα βρίσκεται στην ευρεία στήριξη του από τους ψηφοφόρους της ΝΔ του 2019 (51% απολύτως βέβαιοι για την επανεκλογή του και 25% υπό σκέψη) και την αξιοσημείωτη διείσδυσή του ακόμα και στους ψηφοφόρους του ΣΥΡΙΖΑ και του ΠΑΣΟΚ (10% και 16% αντιστοίχως δηλώνουν ότι επιθυμούν την επανεκλογή του) (Πίνακας 3).

Πίνακας 2. Πιστεύετε ότι ο σημερινός Περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας θα πρέπει να επανεκλεγεί στις προσεχείς εκλογές;

	ΣΥΝΟΛΟ	ΣΕΡΡΩΝ	ΚΙΑΚΙΣ	Α' ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	Β' ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ
Σίγουρα ναι	30	37	24	23	34	38
Δεν είμαι σίγουρος/η	26	33	36	24	22	30
Σίγουρα όχι	38	29	40	42	42	30
ΔΕ/ΔΑ	6	1	0	11	2	2

	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΛΛΑΣ	ΗΜΑΘΙΑΣ	ΠΙΕΡΙΑΣ
Σίγουρα ναι	30	29	25	27
Δεν είμαι σίγουρος/η	26	27	24	41

Σίγουρα όχι	38	42	50	27
ΔΕ/ΔΑ	6	2	1	5

Πίνακας 3. Επανεκλογή Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας και ψήφος στις βουλευτικές εκλογές του 2019

	ΝΔ	ΣΥΡΙΖΑ	ΠΑΣΟΚ
Σίγουρα ναι	51	10	16
Δεν είμαι σίγουρος/η	25	23	33
Σίγουρα όχι	22	65	49
ΔΕ/ΔΑ	2	2	2

Ικανοποίηση από τα πεπραγμένα των σημερινών δημοτικών διοικήσεων¹

Ο βασικός δείκτης ικανοποίησης από την καθημερινότητα των πολιτών στους δήμους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας αποτυπώνεται σχετικά χαμηλός. Ένας στους δύο ερωτώμενους θεωρούν πως η γεωγραφική τους περιοχή έχει βιώσει μια γενικότερη επιδείνωση την τελευταία τετραετία, ενώ μόνο το 28% δηλώνουν πως η περιοχή στην οποία διαμένουν έχει βιώσει βελτίωση. Παρατηρείται μια διακύμανση στο ποσοστό εκείνων που εκφράζουν θετικές αξιολογήσεις για την καθημερινότητα από δήμο σε δήμο, με το ποσοστό εκείνων που εκφράζουν θετικές αξιολογήσεις να είναι σημαντικά υψηλότερο (<30%) στους μικρότερους δήμους, για τους οποίους ωστόσο το δείγμα σε επίπεδο δήμων δεν είναι αριθμητικά επαρκές, και σημαντικά χαμηλότερο (<10%) στους μεγαλύτερους δήμους, όπως για παράδειγμα στους δήμους Θεσσαλονίκης και Κατερίνης.

Πίνακας 1. Θα λέγατε ότι συνολικά η εικόνα στον Δήμο σας είναι καλύτερη ή χειρότερη σήμερα σε σύγκριση με αυτήν πριν από τέσσερα χρόνια;

Καλύτερη	28
Η ίδια	19
Χειρότερη	49
ΔΕ/ΔΑ	4

Η σχετικά χαμηλή ικανοποίηση από την καθημερινότητα στην περιοχή κατοικίας μεταφράζεται σε ακόμα χαμηλότερα ποσοστά ικανοποίησης από το έργο του εκάστοτε Δημάρχου. Το 49% του δείγματος δήλωσαν «καθόλου ικανοποιημένοι», ενώ μόνο το 17% δήλωσαν «πολύ ικανοποιημένοι» από το έργο της δημοτικής τους αρχής (βλ. Πίνακα 2). Σημειώνεται ότι το ποσοστό εκείνων που περιέγραψαν ως καλύτερη την εικόνα του Δήμου σε σύγκριση με την εικόνα προ τετραετίας ήταν 28%, δηλαδή αρκετοί περισσότεροι από εκείνους που τελικά απέδωσαν τη βελτίωση της εικόνας του δήμου τους σε θετική αναφορά για τον σημερινό δήμαρχό τους στην ερώτηση για την ικανοποίηση. Τέλος, διευκρινίζεται ότι

¹ Σημειώνεται ότι στις καταγραφές που αφορούν το σύνολο των δήμων της περιφέρειας, χρησιμοποιήθηκε μόνο το δείγμα της διαδικτυακής έρευνας ώστε να μην επηρεαστεί το δείγμα από την ισοστάθμιση των δειγμάτων ανά δήμο στα 300 άτομα που προέκυψε μετά την προσθήκη και του δείγματος της τηλεφωνικής έρευνας.

η εικόνα στον Δήμο Σερρών είναι λίγο διαφορετική, καθώς το 25% δηλώνουν «πολύ ικανοποιημένοι» και μόνο το 37% δηλώνουν «καθόλου ικανοποιημένοι» (βλ. Πίνακα 2^α).

Πίνακας 2. Πόσο ικανοποιημένοι είστε από το έργο του σημερινού Δημάρχου σας;

Πολύ	17
Λίγο	30
Καθόλου	49
ΔΞ/ΔΑ	4

Πίνακας 2^α. Ικανοποίηση από το έργο των Δημάρχων Κεντρικής Μακεδονίας

	Πολύ	Λίγο	Καθόλου	ΔΞ/ΔΑ
Θεσσαλονίκης	9	25	66	0
Σερρών	25	36	37	2
Έδεσσας	28	17	55	0
Βέροιας	8	42	50	0
Κατερίνης	8	26	66	0

Η χαμηλή ικανοποίηση από το έργο του μέσου Δημάρχου της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας μεταφράζεται σε περιορισμένη -κατά μέσο όρο- στήριξη της άποψης ότι ο σημερινός Δήμαρχος πρέπει να επανεκλεγεί. Στο σύνολο του δείγματος, την άποψη αυτή μοιράζεται το 20% των ερωτηθέντων, ενώ κατά της επανεκλογής του Δημάρχου τάσσονται το 56% των ερωτηθέντων. Υπογραμμίζεται και πάλι ότι η εικόνα για τον Δήμαρχο Σερρών είναι ευνοϊκότερη, καθώς το 31% του δείγματος δηλώνουν ότι ο σημερινός κάτοχος του αξιώματος θα πρέπει να επανεκλεγεί, ενώ ένα σημαντικό τμήμα των πολιτών της πόλης δηλώνουν σκεπτικοί, αλλά όχι αρνητικοί έναντι της επανεκλογής του. Είναι ο μόνος από τους πέντε δήμους που ερευνήθηκαν στην παρούσα έρευνα που δείχνει να εκκινεί από ένα καλό σημείο διεκδίκησης. Στον Δήμο Έδεσσας, ο σημερινός δήμαρχος μοιάζει να βρίσκεται σε πιο αδύναμο σημείο διεκδίκησης, καθώς δεν φαίνεται εφικτό να ξεπεράσει το 30% στον πρώτο γύρο των εκλογών του Οκτωβρίου 2023. Πολύ χαμηλή ωστόσο είναι η πιθανότητα επανεκλογής των σημερινών δημάρχων Θεσσαλονίκης, Βέροιας και Κατερίνης, για τους οποίους το ποσοστό των πολιτών που εκφράζονται θετικά έναντι του ενδεχομένου επανεκλογής τους μένει κάτω από το 15% (βλ. Πίνακα 3^α).

Πίνακας 3. Πιστεύετε ότι ο σημερινός Δήμαρχος θα πρέπει να επανεκλεγεί στις προσεχείς εκλογές;

Σίγουρα ναι	20
Δεν είμαι σίγουρος/η	20
Σίγουρα όχι	56
ΔΞ/ΔΑ	4

Πίνακας 3^α. Προοπτική επανεκλογής Δημάρχων Κεντρικής Μακεδονίας

	Σίγουρα ναι	Δεν είμαι σίγουρος	Σίγουρα όχι	ΔΞ/ΔΑ
Θεσσαλονίκης	12	14	73	1
Σερρών	31	25	44	0
Έδεσσας	21	11	64	4
Βέροιας	16	27	55	2
Κατερίνης	9	17	74	0

Η συσχέτιση της ικανοποίησης από τις συνθήκες ζωής στο δήμο κατοικίας με την απάντηση στο ερώτημα για την επανεκλογή του εκάστοτε Δημάρχου είναι σχετικά υψηλή για τους δήμους Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς το 78% όσων δηλώνουν προτίμηση στην επανεκλογή είναι ικανοποιημένοι από τις συνθήκες, ενώ παραλλήλως περίπου το 82% όσων δηλώνουν ότι ο νυν δήμαρχος δεν πρέπει να επανεκλεγεί δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από τις συνθήκες. Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι οι συσχετίσεις αυτές είναι χαμηλότερες από τις αντίστοιχες σε μεγάλους δήμους της χώρας, γεγονός που μαρτυρά τη λιγότερο στενή σύνδεση της ψήφου με τις επιδόσεις του έργου των δημάρχων στην Κεντρική Μακεδονία σε σύγκριση με άλλες πόλεις. Το κριτήριο του προσώπου μοιάζει να είναι περισσότερο ισχυρό στην παρούσα τουλάχιστον συγκυρία για την επιλογή δημάρχου στις πόλεις της Κεντρικής Μακεδονίας.